№ 201. Sobota 3. Września 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. – Inserсya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Montenegro. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. dyrekcya finansów krajowych we Lwowie nadała posadę kontrolora przy głównym urzędzie celnym a zarazem powiatowej kasie finansowej w Czerniowcach, kontrolorowi urzędu celnego w Suczawie. Edwardowi *Sedlaczek*.

Lwów, 19. sierpnia 1859.

C. k. komisya krajowa do osobowych spraw mieszanych urzędów powiatowych mianowała adjunkta sądowego, *Ferdynanda Switalskiego*, i aktuaryusza urzędu powiatowego, *Gustawa Hascha*, prowizorycznymi adjunktami urzędów powiatowych w lwowskim okręgu administracyjnym.

Lwów, 12. sierpnia 1859.

Ofiary na potrzeby państwa.

W *obwodzie brzeżańskim.* Ofiarowali na czas wojny c. k. urzędnicy w Bóbrce: Rudolf Stański, przełożony powiatowy 3zł., Jan Augustak, adjunkt urzędu powiat. 1zł., Józef Jasiński, adjunkt urzędu powiat. 1zł.. Jan Mrowczyński. aktuaryusz urzędu powiat. 50c., Wacław Oppenauer, poborca podatko 1zł., Antoni Burkiewicz, kontrolor urzędu podatk. 1zł., Piotr Myszkowski, aktuaryusz urzędu powiat. 50c., Antoni Frost, kancelista 50c.. Michał Domaradzki, oficyał urzęd. podatk. 30c., ix. Michał Zawadowski, g. k. proboszcz w Hlebowicach świrskich 50c.

W *obwodzie samborskim.* Ofiarowali c. k. urzędnicy w Podbużu: Biliński, przełożony powiatowy 8zł., a w miesięcznych ratach na czas wojny: Ciderski, kancelista powiat. 50c., Lisiewicz. kancelista powiat. 25c. aż po koniec roku 1860.

W *obwodzie sanockim.* Ofiarowali c. k. urzędnicy w Baligrodzie, a mianowicie: Karol Turek, przełożony powiatowy 5zł., Władysław Szmydziński, adjunkt powiat. 5zł., Filemon Szemelowski, aktuaryusz powiat. 3zł.. Wincenty Sołtyński, poborca podatkowy 2zł. 10c.. Emil Pożakowski. kontrolor podatkowy 1zł. 5c., Tadeusz Strzelecki, właściciel przysiółka Łopieńki 1zł. 5c., Karol Breindel, sługa urzędu podatk. w Baligrodzie 1zł.. c. k. urzędnicy w Brzozowie, jako to: Jan Kalita, przełożony powiat. 5zł., aktuaryusze powiatowi: Jan Michlewicz 2zł., Antoni Migaczewski 2zł.. kanceliści powiatowi: Tomasz Pająk 2zł., Jan Dobrzański 1zł.. Maurycy Mierzwiński 2zł., Felix Mrozowski, poborca podatk. 3zł.. Dymitr Martynowicz, kontrolor podatkowy 2zł., Michał Solski, podinspektor 2zł. 10c.. c. k. urzędnicy w Dubiecku: Kazimirz Zaręba, przełoż. powiatowy 2zł., adjunkci powiatowi: Franciszek Chrzanowski 2zł., Ludwik Hibl 30c.. Felix Kamiński 2zł., aktuaryusze powiatowi: Maciej Bilewicz 70c.. Felix Stefanowski 60c., Henryk Pinsker 35c.. kanceliści powiatowi: Adam Müller 1zł., Marceli Trzetrzewiński 1zł., Władysław Astanowicz 30c., Wilhelm Lehman 30c., Antoni Czyniowski 50c., Ludwik Hubl, poborca podatkowy 1zł., Antoni Chołowiecki. kontrolor podatkowy 60c., Józef Maczejka, kontrolor podatkowy 50c., Henryk Ciszewski, asystent podatk. 30c., Marcin Armhaus, chirurg prywatny 1zł., Władysław Obertyński, przełożony powiat. w Lisku 20zł. w obligacyi pożyczki narodowej, ix. Czyrniański. g. k. proboszcz w Przełukach 2zł. 6½c. rocznie przez 3 lata za potrącaniem z uzupełnienia kongruy, ix. Jan Leszczyński, administrator parafialny 8zł., c. k. urzędnicy w Rymanowie: Ignacy Łobaczewski. przełożony powiatowy 6zł., Franciszek Kuszelewski, adjunkt powiat. 5zł., Sylwester Zahaczewski. aktuaryusz powiatowy 2zł., Leon Baczyński, kancelista powiatowy 1zł., Stanisław Biliński, poborca podatkowy 2zł., Michał Boczarski, przełożony powiatowy w Ustrzykach 25zł. potrącaniem z płacy w pięciu miesięcznych ratach. Edward Steindl, aktuaryusz powiatowy 6zł. w trzymiesięcznych ratach.

W *obwodzie złoczowskim.* P. Emilia Lewenberg, właścicielka pensyonatu izraelickiego w Brodach ofiarowała 8zł. w. a..

W *obwodzie stryjskim.* P. Franciszek Felsenfest, leśniczy kameralny w Krasnej ofiarował na czas wojny 4% prowizyę od swoich trzech kaucyi, t. j. kwotę 12zł. 92c. w. a.

W *Żurawińcach*, w obwodzie stanisławowskim. założona została szkoła parafialna z następującem wyposażeniem:

a) Gmina Żurawińce zapewniła dla każdoczesnego nauczyciela rocznie 73zł. 50c. wal. austr., nadto 3 n. a. sągi drzewa i ogród objętości ¾ morga do użytku.

b) Przyłączona do tej szkoły gmina Rukomysz rocznie 31 zł. 50 c. w. a. i 2 sągi drzewa.

c) Imx. Szymon Bilinkiewicz, gr. k. pleban za przyzwoleniem przynależnego ordynaryatu kawałek gruntu w Żurawińcach ze znajdującym się na nim budynkiem.

Prócz tego obowiązały się gminy Żurawińce i Rukomysz odgraniczyć murem grunt ofiarowany na fundusz szkolny. znajdujący się na nim budynek przyrządzić na szkołę i utrzymywać zawsze w dobrym stanie. sprawiać potrzebne porządki szkolne i zajmować się usługą przy szkole.

Nakoniec ofiarowała się jeszcze gmina Żurawińce w razie. jeżliby w Rukomyszu założono osobną szkołę, pokryć z własnych funduszów wynikły ztąd ubytek w dotacyi swego nauczyciela.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość, o poparcie oświaty między ludem podaje c. k. galic. Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. – Poczta polowa we Włoszech. — Komunikacya z Turcyą.)

Wiedeń, 31. sierpnia. Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Karol Ludwik przybył 27go z. m. z Ischl do Lincu, a 28. wyruszył w dalszą podróż do Wiednia.

— Zaprowadzona przy pierwszej i drugiej armii we Włoszech główna poczta polowa pozostaje istnieć z końcem sierpnia oraz z wszystkiemi przy armii i pojedyńczych korpusach uformowanemi polowemi pocztami filialnemi. Jednocześnie podpadają listy wojskowe na powrót opłacie portoryi, zniesionej na czas wojny rozporządzeniem z dnia 12. lipca.

— *Litografowana korespond. austr.* pisze: W Filipopel (Filibe) w Turcyi, prowincyi rumelskiej, na gościńcu z Belgradu do Konstantynopola, zaprowadzono c. k. expedycyę pocztową, która załatwia frankowane, niefrankowane, i rekomendacyjne przesyłki pocztowe. Taxy za te posyłki między Austryą i Filipopel są:

a) Wewnętrzna portorya pocztowa według odległości miejsca oddania od Belgradu:

Przy listach za łut 5. 10 albo 15 centów.
Przy posyłkach wzorów za każde 2 łuty 5. 10 albo 15 cent.
Przy posyłkach z krzyżową opaską za łut 2 centy.

b) Za transport między Belgradem i Filipopelem:

Przy listach za łut 15 centów.
Przy posyłkach wzorów za każde 2 łuty 15 centów.
Przy posyłkach z krzyżową opaską za łut 2 centy.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Doniesienia z Indyi. — Dymisye wojska. — Układy z rokoszanami.— Stan rzeczy.)

Londyn, 28. sierpnia. Królowa. książę Albert i starsi członkowie familii królewskiej udadzą się jutro z Osborny do pałacu Buckingham, zkąd wyruszą w podróż do Szkocyi. Z ministrów towarzyszyć będzie Jej król. Mości sir G. Grey.

— Ostatnie doniesienia z Bombaju sięgające po dzień 21go lipca stwierdzają, że 8000 do 12.000 żołnierzy podało się do dymisyi po wydaniu na to przyzwolenia przez lorda Canning'a w rozkazie jego do armii. Takie same usposobienie panuje podobno i w szeregach Syków, a przynajmniej tak słychać, że konnica ich stojąca załogą w Alahabad domagała się nowego naręcznego przed przyjęciem służby teraz królewskiej. — Begum, Beni Madho i inni chcą się poddać podobno rządowi angielskiemu. W tym też zamiarze rozpoczął i Nena Sahib układy z jednym z wyższych oficerów angielskich, który jednak nie ma do układów tych żadnego upoważnienia rządowego. Z tego powodu wydał rząd rozkazy, by nie aresztowano Nena Sahiba w takim razie, gdyby poddać się miał pod warunkami podanemi mu przez oficera rzeczonego, lecz by mu wyznaczono termin 24 godzin do ocalenia się przed orężem angielskim. W Indyach środkowych snują się potąd jeszcze po kraju szczególne oddziały rokoszan: jeden z tych, który składać się ma z dawniejszej bandy Tantia Topee, pobito pod Sangurem i rozprószono. Tegoż losu doznał i inny oddział niedaleko Gurikpura

liczący podobno do 2000 zbrojnych. Równie i w Gwaliorze zniszczono oddział rokoszan, co się był w jednej wsi usadowił. W Radżputana napadł zeszłego miesiąca oddział rokoszan na wojsko angielskie, lecz po otrzymaniu posiłków odnieśli Anglicy nad nim zupełne zwycięztwo.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Posiedzenie akademii i rozdawanie nagród cnoty. — Reformy w administracyi. — Rozlokowanie północnej i wschodniej armii. — Rzezie chrześcian na Borneo.)

Paryż, 28. sierpnia. *Monitor* zawiera dalszych 25 adresów życzliwości rad jeneralnych. Wszystkie powitały pokój z prawdziwą radością.

— Przedwczoraj odbyło się coroczne posiedzenie publiczne akademii i rozdanie nagrody za cnotliwe zachowanie się. Guizot miał przy tej sposobności przemowę, której koniec jest taki:

Przed niewielu dniami spieszyła cała ludność na powitanie tych dzielnych wojowników, którzy od kilku miesięcy ojczyznę swą opuścili dla większego jeszcze uświetnienia imienia Francyi i rozszerzenia jej wpływu. Lecz iluż to nie wróciło już więcej i poległo za świetność tej wielkiej uroczystości! Jeneralowie, oficerowie, żołnierze, starzy i młodzi, okryci już chwałą, lub dobijając się dopiero o nią, wszyscy byli gotowi poświęcić się; jedni dla zdobytej już sławy swej, drudzy dla swych najmilszych nadziei, a wszyscy bez wyjątku nieśli w ofierze najdroższy skarb swój ziemski, życie doczesne. Widzicie więc szanowni Panowie, że czasy nasze szczycą się jeszcze temi cnotami, które stanowią sławę i przyszłość narodów. Tak w wyższych jak i w niższych stanach, u bogaczów jak i u niezamożnych i ubogich, na bojowisku lub w zaciszu wiejskiem, w armii lub w akademii — wszędzie znajdziecie piękne przykłady bezinteresowności, odwagi, szlachetności, współczucia i gotowości do ofiar. Bądźmy przeto ostrożni i uważni, lecz nie smućmy się i nierozpaczajmy. Nietraćmy wiary w ludzkość i niepowątpiewajmy o kraju naszym. Godność i prawa Francyi doznały i przetrwały tyle już ciężkich doświadczeń, ile od lat przeszło siedmdziesięciu zmieszało się ich z jej sławą i postępem.

— *Constitutionnel* rozpisuje się o reformach, które zapowiadał niedawno w administracyi. Zamiarem tych reform ma być pobudzenie ludności do gorliwszego zajmowania się swojemi sprawami. W mniejszych miastach — powiada *Constitutionnel* — nie troszczy się nikt sprawami publicznemi, a im więcej odbierała władza centralna zwierzchnościom miejscowym staranie o sprawy gminne, tem bardziej pragnęły one zrzec się nawet ostatka swej władzy. Idzie więc o to, by ludności zostawić jak największy udział w czuwaniu nad sprawami gminy. Jest to rodzaj rewolucyi, która jednakże da się przeprowadzić z czasem bez niebezpieczeństwa, zwłaszcza że prawo powszechnego głosowania już znacznie jej utorowało drogę. Wybrane rady gminne mają obszerne pełnomocnictwa: mogłyby załatwiać sprawy bieżące, naradzać się nad potrzebami gmin i wyrażać życzenia ich. Ale dotąd nie korzystały one z swoich praw, lecz ulegały, szczególnie po mniejszych miastach zupełnie woli burmistrza i adjunktów. Potrzebaby zatem przypomnąć radom gminnym i ich wyborcom obszerne ich prawa, a nawet możnaby je rozszerzyć jeszcze z zachowaniem należytej ostrożności. Może też byłoby nie źle wybierać burmistrza z grona rady gminnej. Jawność posiedzeń rady gminnej odradza *Constitutionnel* usilnie, a zaleca wybierać radców gminy z najwyżej opodatkowanych członków, gdyż ci czuwaliby najgorliwiej nad sprawami gminy.

— Król Wiktor Emanuel przeznaczył 8000 medalów do rozdania żołnierzom armii włoskiej.

— Od przedwczoraj zajmuje gwardya znowu wszystkie strażnice w Paryżu. — Rozszerzenie celnej linii Paryża pociągnęło za sobą także nowe prace fortyfikacyjne, na co złożono osobną komisyę z urzędników miejskich i oficerów od inżynieryi.

— Marszałek Pelissier udaje się na wyspy Hyeryjskie, gdzie dłuższy czas zabawi.

— Znany historyograf wojny krymskiej baron Bazancourt wydał teraz historyę kampanii włoskiej.

— *Augsburskiej gazecie powszechnej* piszą z Paryża: „Załogi pierwszej i czwartej dywizyi wojskowej z głównemi kwaterami w Lille i Chalons otrzymują ciągle znaczne posiłki, a rozłożyły się w taki sposób, że prawie w jednej chwili mogą uformować się w brygady i dywizye, a tak bardzo łatwo i prędko dałby się skoncentrować korpus armii północnej lub wschodniej. Gwardya ucierpiała wiele, jak wiadomo, pod Magentą i Solferinem, a Cesarz nakazał uzupełnić niezwłocznie wszystkie pułki i zatrzymać czwarte bataliony. Znaczy to to samo, co utworzyć armię rezerwową w sile 40.000 żołnierza, gotowego w każdej chwili ruszyć do boju.

— Dziennik *Akhbar* zawiera artykuł „udzielony“, który mieni bezzasadną pogłoskę podaną w tym dzienniku, jakoby Cesarz zamierzał na wiosnę zwiedzić Algieryę.

— *Pays* donosi: Prywatna depesza telegraficzna oznajmia, że według otrzymanych świeżo z Batawii wiadomości z 24. mają wymordowano chrześcian na wyspie Borneo, a mianowicie w posiadłościach należących do Holandyi. Podżegaczami byli, jak słychać, pielgrzymi z Meki. Wyspa Borneo na oceanie indyjskim jest po Australii największa ze wszystkich na kuli ziemskiej, a ludność jej składa się z rozlicznych narodów. Część jej, będąca pod panowaniem Holendrów składa się z państw 14tu, z których jedno tylko, a mianowicie królestwo Pontianak założone w połowie 18 wieku przez araba Abdul Rahmana ma mieszkańców wyznania mahometańskiego. Rzezi tej jednak nie wyprawiono w rzeczonem królestwie, lecz w państwie Succadana, gdzie ludność jest wyznania jawaneskiego. Mylnie też ją przypisują pielgrzymom z Meki, i raczej zachodzą w tem pobudki polityczne.

Belgia.

(Sprawa Antwerpska.)

Bruxela, 27go sierpnia. W ciągu dzisiejszej debaty nad finansowym udziałem Antwerpii w rozszerzeniu murów miejskich, oświadczył p. Laubry, jeden z największych przeciwników obwarowania, że naznaczona kwota 10 milion. jest zanadto mała, i przyganiał dość ostro systemowi fortyfikacyi, przyjętemu w izbie. Gabinet odpowie na to na przyszłej sesyi we wtorek.

Senat zbierze się w przyszły wtorek, i nie ma wątpliwości, że potwierdzi ustawę względem obwarowania Antwerpii znaczną większością. Prezydent senatu książę Ligne będzie popierał ten projekt.

Szwajcarya.

(Powrót dymisyonowanych Szwajcarów. — Konferencye w sprawie pogranicza z Austryą.)

Berna, 25. sierpnia. Za kilka dni przybędą już do kraju pierwsze oddziały rozpuszczonych w Neapolu żołnierzy szwajcarskich. Wszędzie panuje jednomyślny głos uznania dla wspaniałomyślności Króla Obojga Sycyli, mianowicie że na jak najsłuszniejszych zasadach uregulował stosunki żołdu i pensyi u rozwiązanych pułków. Do znanej protestacyi pułkownika Zieglera przyłączyło się obok dawniejszych, 32 oficerów fryburskich, którzy służyli dawniej bądź w Holandyi, bądź w Austryi, Prusiech, Neapolu, Rzymie, a w przeważnej liczbie we Francyi.

— Konferencye w sprawie pogranicznej z Austryą rozpoczną się 12. września w Münster. Szwajcarya nadeszle z swej strony pp. Ganzoni, członka federacyjnej rady stanowej, i Schiess, kanclerza federacyi.

— Dr. Kern, pełnomocny minister szwajcarski przy dworze tuillerskim, przybędzie za urlopem na cztery tygodni do Szwajcaryi.

Włochy.

(Konferencye zuryskie. — Wiadomości bieżące z Rzymu.)

Turyn, 25. sierpnia. Korespondenci turyńscy donoszą dziennikom niemieckim, że między Austryą i Sardynią nastąpiło już w Zuryku porozumienie co do wszystkich punktów, obchodzących wyłącznie te mocarstwa, i mają tylko mianować komisarzy dla stanowczego załatwienia sprawy długu. Komisarzem austryackim ma być pan Hock, a sardyńskim pewien kuzyn ministra finansów.

Rzym, 23. sierpnia. Dziś odszedł ztąd znaczny transport broni z oddziałem karabinierów do Pesaro, zkąd mają wojska papieskie wyruszyć na Bononię, między inną bronią wyprawiono także 1400 muszkietów z arsenału papieskiego.

Wczoraj około godziny 2. z południa dało się czuć w całem mieście lekkie trzęsienie ziemi.

Dziennikom belgijskim donoszą z Rzymu, że rząd papieski wyda wkrótce pieniądze papierowe w sumie dwóch milionów talarów (10 milion. franków).

Książę Grammont spodziewany jest napowrót w Rzymie. Jak wiadomo, żyje książę w wielkiej przyjaźni z kardynałem Antonelli, i w ogóle pożądany jest w Rzymie, gdyż sprzyja szczerze rządowi papieskiemu.

Bononia, 22. sierpnia. W legacyach mają nastąpić wybory do zgromadzenia narodowego na dniu 28go sierpnia; zgromadzenie narodowe w Bononii zbierze się 1. września.

Niemce.

(Wypadki dzienne. — Wiadomości bieżące. — Projekta nowej kolei żelaznej. — Cholera.)

Gazeta wiedeńska zamieszcza następującą korespondencyę z Berlina z d. 28. sierpnia:

„Krążą tu pogłoski, że w sprawie włoskiej nadeszła świeżo nowa depesza rosyjska. Ile wiadomo z jej treści, ma rząd rosyjski podobnie jak angielski przykładać wielką wagę do tego, by w sprawie reorganizacyi Włoch działać w bliższem porozumieniu z Prusami. Także i rosyjski sposób zapatrywania się na całą tę kwestyę zgadza się w pewnych względach z zasadami, wyrażonemi w nocie lorda Johna Russel. Podobnie jak Anglia zdaje się ciągle i Rosya popierać gorliwie utworzenie kongresu europejskiego, aby stanowczo uregulować stosunki włoskie. Słusznie też upatrują, że najświeższa nota rosyjska nie zamierza nic innego, jak tylko nakłonić Prusy, by spólnie nalegały na zwołanie kongresu.“

— Jak upewniają, przybędzie Cesarz rosyjski 10. lub 11. października do Warszawy na zapowiedziane ćwiczenia wojskowe. J. M. Cesarz wybierze się w wrześniu zwiedzić środkowe prowincye państwa, a wracając do stolicy, zjedzie do Warszawy.

— Gazeta wychodząca w Gdańsku pisze: Na posiedzeniu tutejszej starszyzny kupieckiej z dnia 24. sierpnia uchwalono przyłączyć się do petycyi toruńskiej izby handlowej i upraszać o rozpoczęcie budowy kolei żelaznej z Torunia do Bydgoszczy. Prośba ta poparta ma być głównie tem przedstawieniem, że płytkość Wisły utrudnia żeglugę i obrót handlowy. Równocześnie ma być po-

dana prośba do ministra handlu, by rządowi rosyjskiemu przypomniano przyrzeczenie dane już dawniej co do budowy kolei żelaznej do Łowicza.

Koblencya. 26. sierpnia. Książę Cambridge przybył tu wczoraj wieczorem i wysiadł w hotelu „Riesen".

Szweryn. 25. sierpnia Ministeryum spraw wewnętrznych ogłasza: „Ponieważ w kraju wydarzają się coraz liczniejsze wypadki cholery, przeto ponawia się niniejszem obwieszczenie z 24go sierpnia 1850, według którego zwierzchności miejscowe mają się zachować."

Rosya i Królestwo Polskie.

(Redukcya wojska na stopę pokoju. — Komitet artyleryi.)

Do *Gazety wiedeńskiej* piszą z królestwa Polskiego:

„Nie myślimy tu rozstrzygać wcale, czy kongres europejski jest potrzebnym, czy nawet niezbędnym jak się wyraża *Inwalid ruski*, ale to możemy potwierdzić na nowo, że rząd nie ustaje redukować na stopę pokojową trzy wojenne korpusy pierwszej armii. Ze wszystkich stron słychać, że pomniejszają liczbę koni w artyleryi i przy pociągach piechoty. Tylko jazda nie pomnożona na początku, pozostaje jak była. Oddziały rezerwy, co zdalekich też na Petersburg ciągnęły do Polski, zatrzymują się w prowincyach nadbaltyckich."

— Niedokładną jest pogłoska, że pomyślne zastosowanie dział gwintowanych i różnych innych nowych wynalazków w artyleryi francuskiej nakłoniły rząd zawiązać osobny komitet wojskowy do narad nad ulepszeniem artyleryi. Komitet taki utworzył się zaraz po wojnie krymskiej pod przewodnictwem jenerała artyleryi Dyadyna, składa się z jenerałów, którzy po większej części za granicą odebyli swe wojskowe wykształcenie. A i w tej chwili znajduje się wielu oficerów rosyjskich za dłuższym urlopem na podróżach naukowych.

Montenegro.

(Zażalenie księcia Daniły płonne.)

Z **Mostaru** donoszą, że książę Danilo czernogórski wyprawił do konzulów mieszkających w Skutarach depeszę, w której użala się na rozmaite bezprawia, jakich mieli się dopuścić poddani tureccy względem mieszkańców Czernogóry. Gubernator Mostaru i turecki komisarz Tefik Bej, dowiedziawszy się o tej depeszy, nakazali natychmiast śledztwo sądowe, i przekonano się, że skarga księcia Daniły była bezzasadna.

Azya.

(Dyzercya w indyjskich pułkach.)

Kalkucki korespondent dziennika *Times* pisze pod dniem 18. lipca:

Około 5000 Europejczyków wzięło już uwolnienie od służby a nie ma jeszcze bliższych wiadomości z okolic górskich, z Bombaju i Madras. Zdaje się jednak, że do 4000 jeszcze pójdzie za tym przykładem, a tak można już teraz armię dawnej kompanii indyjskiej uważać za zupełnie rozwiązaną. Żołnierze nie tają się z tem, że powrót do ojczyzny ma dla nich ponętę nieprzezwyciężoną. Drugi pułk piechoty na przykład nie brał żadnego w rokoszu udziału i nie podnosił żadnego żądania, a przecież w chwili, kiedy nadeszło pozwolenie opuszczać szeregi, wystąpiła połowa pułku naraz, przeszło 450 żołnierzy. Sierżanci odchodzą zarówno licznie jak i szeregowce. Niektórzy liczą na nowy zaciąg, inni na nowy zadatek admiralicyi. Wielu buduje na jakąś nieuniknioną ich zdaniem wojnę europejską, ale przeważna część ulega tylko popędowi do nowości, zbrzydziwszy sobie zupełnie służbę indyjską, która w samej rzeczy nie wiele ma powabu. Nawet saperowie nie dają się zatrzymać w szeregach, lubo pobierają żołd bardzo znaczny i zagarniają po wysłużonych latach niemal wyłącznie wszelkie podrzędne posady, mają stosunkowo lepsze widoki niż najcelniejsi rzemieślnicy angielscy. Na szczęście dla rządu nie wiele kosztuje przewóz. Okręta transportowe przewożą żołnierza za 17 ft. szt. do Europy. Mimo to pociągnie za sobą odprawa starych a zaciąg i wćwiczenie nowych żołnierzy wydatek najmniej 500.000 funtów szterlingów. Uwięzionych 40 przewódźców oporu wypuszczono na wolność. Rząd pozwalając reszcie żołnierzy występować z szeregów, nie mógł karać tych, co przemawiali tylko za słusznem żądaniem swych towarzyszy.

Afryka.

(Kanał suezki.)

Constitutionnel zawiera niektóre bliższe szczegóły o postępie budowy kanału na ciaśninie Suez. Roboty przygotowawcze odbywają się w sposób, jaki przepisała rada administracyjna, tak ażeby potem roboty iść mogły bez przerwy i z pospiechem. Dotychczas przyjmuje kompania tylko europejskich robotników. Główny warsztat jest w Port-Said nad śródziemnem morzem, gdzie około sto robotników jest zatrudnionych, a byli między nimi podczas wojny marynarze austryaccy, których teraz zastępują mieszkańce z Malty. Latarnia morska pod Saidą jest gotowa; mała kolonia ma swą piekarnię, aparat destylacyjny, pomieszkania, aptekę, lekarza; parostatek należący do kompanii, odbywa żeglugę między Alexandryą i Saidą i przewozi zasoby i materyały. Pięciu inżynierów brygady i geometrów zajmuje się na przesmyku niwelowaniem, kopaniem studzień i rozpoznawaniem gruntu; grunt dostarcza wapna, kamieni ciosowych i t. d. Koło Suezu przygotowują górnicy i robotnicy wszystko do ciągnienia płonu z kamieniołomów. Podczas gdy kompania pracuje, niezmordowanie stawia jej Anglia wszelkie, jakie tylko może, przeszkody, ale Francya — utrzymuje korespondent *Constitutionnella* — zabierze wkrótce głos w sprawie kanału.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest. 31. sierpnia. Austryacki bryg „Splendido" — kapitan Visin — powrócił tu wczoraj z 8½ rocznej podróży po dalszych morzach.

Wiadomości nadchodzące tu z centralnych Włoch zgadzają się w ogóle w tem, że wybory przedsiebrane w księstwach do rewolucyjnych zgromadzeń narodowych niebyły wcale rzetelne i niezawisłe. W Modenie brało udział w wyborach zaledwie 7% ogólnej liczby wyborców, a w Parmie odbywały się wybory pod wpływem wojska piemonckiego, i zapewniają między innemi, że komisarze piemontscy otoczeni eskortą chodzili od domu do domu i kazali wpisywać wyborcom imię i wotum do gotowych rejestrów. — W Piemoncie zakazano konserwacyjny dziennik *Indipendente d'Aosta*.

Paryż, 30. sierpnia. *Constitutionnel* przynosi artykuł o położeniu księstw włoskich. Francya radzi im przyjąć napowrót swych prawowitych monarchów, ale nie myśli popierać tej rady przemocą oręża.

Berlin. 31. sierpnia. Stan zdrowia Jego Mości Króla nie zmienił się w ciągu dnia wczorajszego.

Zuryk. 31. sierpnia. W ostatnich dniach obradowali pełnomocnicy austryaccy z francuskimi, a wczoraj miał francuski konferencyę z sardyńskim.

Rzym. 23go sierpnia. Kardynał Falconiere Mellini, arcybiskup raweński, umarł temi dniami. Miasto Norcię, w delegacyi Spoleto, zniszczyło wczoraj okropne trzęsienie ziemi. Dwustu mieszkańców zasypały gruzy; 9000 ludzi z miasta i z okolicy obozuje pod gołem niebem.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2 września.

Hotel europejski: PP. Drohojewski Wład., z Radłowiec. — Truskolawski Franciszek, z Matkowiec.

Hotel angielski: Rokosawski Tytus, z Toustobab.

Hotel Kuhna: Krajewski Nikazy, z Czech. — Falkowski Michał, z Głuchowa. — Falkowski Melchior, z Witryłowa.

Do domu zajezdnego nr. 512¼: Pozniak Wilhelm, z Nowotańca.

Do domu zajezdnego nr. 179⅔: Czajkowski Grz., burmistrz, z Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. września.

PP. Falkowski Michał, do Głuchowa. — Lampel Józef, c. k. radca sądu krajowego, do Przemyśla. — Bogiński Leon, do Stanisławowa. — Twardowski Marceli, do Brzeżan. — Stephano Józef, c. k. podporucznik, do Sambora.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. września.

Pora	Barometr w mierze paryz. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322 87	+ 15 8°	66 5	południowy mi.	pochmurno
2. god. po pol.	322.71	+ 21 6°	51 3	połud.-zach. sł.	„
10 god. wiecz	324.05	+ 10 5°	91 3	zachodni „	deszcz

Ilość deszczu 4.'''86.

Cyrk Will. Carré.

Dziś wielkie przedstawienie.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 5. września: Wydzierżawienie dochodów miejskich w Zbarażu. — Wydzierżawienie propinacyi w Jarosławiu. — Wydzierżawienie młynów w Kutach. — Licytacya na dostarczenie różnych potrzeb dla głównego szpitalu we Lwowie.

Dnia 6 września: Wydzierżawienie propinacyi w Borbach w Janowie. — Licytacya na przewiezienie materyałów artyleryi we Lwowie.

Dnia 7. września: Licytacya na dostarczenie kamienia na gościniec w Sanoku.

Dnia 9. września: Sprzedaż realności nr. 327 et 328¾ we Lwowie.

Dnia 10. września: Sprzedaż realności nr. 81 w Kimirzu w Przemyślanach. — Licytacya na przewiezienie monety srebrnej i miedzianej za pomocą ofert we Lwowie. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościńce w Kołomyi.

Dnia 12. września: Sprzedaż realności nr. 952 w Kimpolungu. — Sprzedaż realności nr. 130 Husiatynie. — Licytacya na dostarczenie odzieży dla domu karnego we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 9 w Cieszano-

wie. — Wydzierzawienie dochodów miejskich w Kutach. — Wydzierzawienie podatku konsumpcyjnego od mięsa i wina w Mikulińcach.

Dnia 13. września: Wydzierzawienie propinacyi w Janowie. — Wydzierzawienie markietaństwa w koszarach we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 1-728 w Czerniowcach. — Wydzierzawienie młyna w Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 2 września

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	46	5	51
Dukat cesarski	" "	5	52	5	57
Półimperyał zł. rosyjski	" "	9	43	9	56
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	81	1	87
Talar pruski	" "	1	74	1	78
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	—	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	10	73	90
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	25	79	—

Dnia 2. września.

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	82	—
" przedał " " 100 po		—	—
" dawał " " 100		—	—
" żądał " " 100		82	50
Wartość kupona od 100 złr.		—	71½

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 2 września

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 78.90. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 74.40; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. — —. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zl. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 900 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214 30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka — —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 100.75. Berlin za 100 talarów —.— Wrocław za 100 talar. —.— Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — — Londyn za 10 funtów szterl. 117.75. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich — —. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% — procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 56, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. sierpnia.

Dług publiczny.

A Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zl.	60.80	70 —
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	78 90	79 —
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 "	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	74.—	74 20
dtto. " 4½% za 100 zł.	65.50	65.75
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	295.—	300.—
" 1839 " 100 "	118.—	118.25
" 1854 " 100 "	109.—	109 25
Renty Como po 42 lir. austr.	15.50	16.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	93.—	94.—
Węgier	72.50	73.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	71 50	72.—
Galicyi	73 —	74.
Bukowiny	71.—	71.50
Siedmiogrodu	71.50	72.—
innych krajów koronnych	82.—	92.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	897.—	893.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	212 70	212.80
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	552.—	555.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1825 —	1838
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	259.50	260 —
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	142.—	142 50
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	140.—	140 50
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	118.—	110.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	478.—	480.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 " "	266.—	268.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98.—	98 50
	10 " " 5% " 100 "	94.—	94.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	87.—	88.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.75	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	83.75	84 —

Losy.

	pien.	towar
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	95 75	96 —
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.50	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	82. —	84. —
Salma 40 " "	40. —	40.50
Palffiego 40 " "	38.—	38.50
Clarego 40 " "	36.50	37. —
St. Genois 40 " "	35 75	36.25
Windischgrätza 20 " "	24 50	25.—
Waldsteina 20 " "	25.50	26.—
Keglevicha 10 " "	14.50	15.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	100 50	100 75
Frankfurt n. M., za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty	100.75	101.—
Hamburg za 100 marko banko 2½%	88.50	88 75
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	117 25	117 25
Paryż, za 100 franków 3%	46.70	46 75

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	53 cen.	5 zł.	54 cen
Korona	16 "	10 "	16 "	12 "
Napoleondor	9 "	40 "	9 "	41 "
Rosyjski imperyał	9 "	53 "	9 "	59 "

KRONIKA.

(Ofiary dla ranionych żołnierzy.) Złożyli WW.: Ignacy Plener dyrektor finansów krajowych 50 zł., c. k. nadradcy finansowi: Malinkowski 20 zł., Prachtel 12 zł., Oliwa 10 zł., Roder 10 zł., c. k. radcy finansowi: Lichtner 5 zł., Wittemberski 2 zł., Lehr 5 zł, Pöltenberg 10 zł., Küllian 3 zł, Jeiteles 2 zł., Drak 2 zł., Boguchi 10 zł., c. k. sekretarze finansowi: Lenik 2 zł., Sierzystie 2 zł, Sikora 1 zl, Juraschek 1 zł., Ohanovich c. k. finansowy komisarz powiatowy 1 zł, Bernaczek nadleśniczy 2 zł., Leo leśniczy kameralny 1 zł., Kettstein sekretarz finansowy 2 zł, Mauthner finansowy komisarz powiatowy 1 zł, Łukasiewicz sekretarz finansowy 1 zł., Hanner sekretarz finansowy 1 zł Preissler dyrektor kasy 2 zł. Marek kasyer 1 zł., Erben kasyer 1 zł., Rybicki adjunkt kasy 50 c., Franciszek Rech oficyał kasy 50 c, koncepiści finansowi: Gasiorowski 2 zł, Grocholski 2 zł, Bujak 1 zł. N. N 1 zł., Chitry dyrektor urzędów pomocniczych 2 zł., Kuchinka adjunkt urzęd pomocniczych 1 zł., Kruszyński 25 c., M. Filasiewicz 30 c. Cieszkowski 1 zł., Grandis 1 zł, Jaworowski 50 c., Szydłowski 50 c, Dostal 50 c., Glanz 1 zł., Schilling 50 c, administracya podatków 2 zł. 80 c. — Razem 178 zł. 35 c. wal. austr.

(Wędka na abonentów.) Dzienniki paryskie wymyślają codziennie nowe sposoby, by jednać sobie abonentów, niemogąc zwabić ich swoją treścią. Tak między innemi ofiarował teraz „Messager de Paris" każdemu abonentowi swojemu fotografowany portret jego w przepysznych ramach.

(Sebastopola stan teraźniejszy.) Pewien angielski kapitan okrętowy, który przed kilkoma miesiącami zwiedzał Sebastopol, upewnia, że straszna niegdyś ta twierdza całkiem już opustoszała, i podobno niemyśla o jej odbudowaniu. Wiadomość tę potwierdza teraz i statek „Guisachau," co niedawno do Hull zawinął. Statek ten odpłynął 30. maja z ładunkiem dział i kości z Sebastopola, zabrał w Bałakławie dalszych 250 beczek okrętowych kości (zapewne na czernidło), i odpłynął ztamtąd 23. czerwca do Anglii. W Sebastopolu niezaszła żadna zmiana od czasu ostatniego bombardowania, i wszystko tak wygląda, jak było nazajutrz po tem bombardowaniu. Gdzieniegdzie tylko widać dóm nieuszkodzony, gdzie urzędnicy rządowi zamieszkali, lecz ci podobno niedługo tam zabawią, i opuszczą Sebastopol całkiem, jak tylko zatopione działa i okręty będą z morza wydobyte. Nurkowie amerykańscy pracują usilnie i z korzyścią, lecz mimo to leży jeszcze na dnie morskiem 23 statków, a między tem i wielki okręt liniowy „Dwunastu apostołów."

Dodatek tygodniowy Nr. 35.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wiadomość o zawiązaniu się i działaniu galic. stanowego Towarzystwa kredytowego. (C. d.)
2) Gorzelnie i browary w lwowskim okręgu administracyjnym. Wydatek w lipcu 1859—1858.
3. Budowa i obrót uprzyw. c. k galic. „Karol Ludwik" kolei żelaznej, od czasu założenia swego po koniec grudnia 1858. (Ustęp z protokołu pierwszego jeneralnego zgromadzenia akcyonaryuszów pod prezydencyą księcia Leona Sapiehy na dniu 16. maja 1859 w Wiedniu.)
4) Dokumenta gminy Wyszatyckiej. IV. Wyszatyce. R. 1767. Stanisław August przyznaje przywilej Wybranietwa Uczciwym Andrzejowi, Szczepanowi i Bazylemu, synom Jana, Gizowskim, osiadłym we wsi Wyszatyce w starostwie przemyskim.

Główny Redaktor *M. Szczepanowski Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.